



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 74/2023-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky obchodnej spoločnosti **L. Š. STAV, s. r. o.**, Madáchova 8, Bratislava, IČO 43 821 596, zastúpenej advokátkou JUDr. Zuzanou Reguli, Jašíkova 2, Bratislava, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/122/2022 z 26. októbra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 28. januára 2023 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Tiež navrhuje zrušiť namietaný rozsudok, vec vrátiť na ďalšie konanie a priznať náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v konaní na Okresnom súde Bratislava II sp. zn. 25Cb/22/2016 v procesnom postavení žalovanej, proti ktorej sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 2 028,20 eur s príslušenstvom z titulu nezaplatenia faktúry za opravu vozidla.

3. Okresný súd rozsudkom z 28. septembra 2021 v spojení s namietaným rozsudkom krajského súdu žalobe v celom rozsahu vyhovel s odôvodnením, že predmetom konania bolo zaplatenie ceny opravy motorového vozidla na základe objednávky (zákazkového listu), v ktorom bola sťažovateľka uvedená ako objednávateľ. Námietka sťažovateľky, že vozidlo, ktoré sa nachádzalo v oprave, nie je zahrnuté do jej obchodného majetku, pretože vlastníkom vozidla je jej konateľ, podľa súdu neobstojí. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že vozidlo v servise odovzdal a prevzal konateľ sťažovateľky. Okresný súd poukázal na ustálenú judikatúru, podľa ktorej „*Objednávateľ diela... nemusí byť jeho vlastníkom...*“. Z výsluchu svedka považoval súd za preukázané, že konateľ

sťažovateľky žiadal vystaviť faktúru na jeho firmu (sťažovateľku). V rámci reklamácie fakturácie sťažovateľka vytýkala žalobcovi rozsah prác a použitých súčiastok, nie však samotné neobjednanie si opravy. Konateľ sťažovateľky namietal, že po vykonaní opravy bolo vozidlo opätovne v servise, z čoho usudzuje nedostatočne vykonanú predchádzajúcu opravu zo strany žalobcu. Okresný súd uviedol, že žalobca vykonal na aute opravu palivovej sústavy vrátane palivového čerpadla a rozvodov. Po vykonaní tejto opravy bola na vozidle v inom servise vykonaná oprava jeho nedostatočného výkonu a elektrickej inštalácie. Listinné dôkazy o ďalšej oprave vozidla nepovažoval okresný súd vzhľadom na predmet konania za relevantné, pretože z ich obsahu nebolo preukázané akékoľvek pochybenie žalobcu pri vykonaní opravy. Krajský súd uviedol, že okresný súd na základe vykonaného dokazovania správne vyhodnotil zistený skutkový stav a svoje rozhodnutie náležite odôvodnil.

II.

4. Sťažovateľka namieta, že súdy pristupovali k dokazovaniu vrátane hodnotenia jednotlivých dôkazov selektívne, keď svedeckú výpoveď žalobcom navrhnutého svedka vyhodnotili ako pravdivú bez ohľadu na výpovede svedkov na strane sťažovateľky, čo považuje za porušenie princípu kontradiktórnosti. Podľa jej názoru súdy nedali jednoznačnú odpoveď na podstatnú otázku k pasívnej vecnej legitímácii a nevysvetlili, na základe akých skutočností dospeli k záveru, že došlo k uzavretiu zmluvy o dielo. Krajský súd sa podľa sťažovateľky s odvolacími námietkami nevyšporiadal.

III.

5. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v námietke sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení namietaného rozsudku krajského súdu a o porušení jej práva na rovnosť v konaní v súvislosti s vyhodnotením dôkaznej situácie zo strany okresného súdu a krajského súdu.

III.1. K námietke o vykonanom dokazovaní:

6. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označila sťažovateľka, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať ústavnú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 348/2019).

7. Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že ústavná ochrana základných práv a slobôd, ako aj ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z príslušnej medzinárodnej zmluvy, je rozdelená medzi všeobecné súdy a ústavný súd v súlade s princípom subsidiarity vyplývajúcim z čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sú všeobecné súdy primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ako aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (čl. 144 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy). Ústavný súd preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecných súdov, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov k prijatiu konkrétneho rozhodnutia

vedli, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil.

8. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Rozhodnutia všeobecného súdu tak môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by vyvedené skutkové a právne závery, respektíve zvolený procesný postup, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujúce a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie konkrétneho základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, II. ÚS 67/04, III. ÚS 581/2015, IV. ÚS 609/2021).

9. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnenia namietaného rozsudku krajského súdu v spojení s odôvodnením rozsudku okresného súdu [právny názor zakotvený v ustálenej judikatúre ústavného súdu zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (II. ÚS 112/2020, III. ÚS 347/2021)].

10. Krajský súd v spojení s okresným súdom považovali v konaní za preukázané, že opravu motorového vozidla si u žalobcu objednal konateľ sťažovateľky. Žalobca pri vystavovaní zákazkového listu nemal odkiaľ poznať spoločnosť sťažovateľky než od samotného konateľa. Súdy tiež vzali na zreteľ aj tú skutočnosť, že v rámci reklamácie faktúry sťažovateľka nenamietala, že by si opravu vozidla u žalobcu neobjednala, ale namietala len rozsah fakturácie opravy vo vzťahu k vykonanej práci a použitia súčiastok. Námietka sťažovateľky o nedostatočne vykonanej oprave zo strany žalobcu nebola v konaní ničím podložená. Sťažovateľka poukázala iba na ďalšiu opravu vykonanú po predmetnej oprave, avšak súd považoval za preukázané, že predmetom ďalšej opravy boli iné poruchy na vozidle, a tak sťažovateľka nepreukázala pochybenie žalobcu. Skutočnosť, že vlastníkom opravovaného vozidla bol konateľ (fyzická osoba), je právne bezvýznamná, keďže objednávateľom diela môže byť aj osoba odlišná od vlastníka. Okresný súd tiež uviedol, že nerozhodné konanie konateľa sťažovateľky o tom, na akú osobu sa mala vystaviť faktúra, nemôže byť na ujmu žalobcu. Súd považoval za preukázané, že medzi stranami konania došlo k uzavretiu zmluvy o dielo. K námietke sťažovateľky o nedostatku zákonných náležitostí faktúry okresný súd uviedol, že faktúra je iba daňovým dokladom, ktorej vyhotovenie a doručenie má vplyv na vedenie účtovníctva sťažovateľky, nie však na samotnú povinnosť zaplatiť cenu diela.

11. Po ústavnom prieskume namietaného rozsudku krajského súdu v spojení s rozsudkom okresného súdu ústavný súd konštatuje, že z jeho odôvodnenia vo vzťahu k námietke sťažovateľky neboli zistené také skutočnosti, ktoré by signalizovali arbitrárny alebo zjavne neopodstatnený výklad relevantnej zákonnej úpravy a posúdenie veci konajúcim krajským súdom. Ústavný súd preto v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

III.2. K nedostatočnému odôvodneniu namietaného rozsudku krajského súdu:

12. V zmysle § 419 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 CSP je založená na princípe univerzality, čo znamená, že dovolaním

možno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie skončilo. Dovolanie je prípustné, ak odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pojem „procesný postup“ v § 420 písm. f) CSP je potrebné vyložiť v kontexte pojmu práva na spravodlivý proces, ktorého súčasťou je tak právo na rovnosť v konaní, ako aj náležité odôvodnenie rozhodnutia, zodpovedajúce kritériám podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Ústavný súd už rozhodol, že *«Podstatou odôvodnenia súdneho rozhodnutia je vysvetlenie, objasnenie a „obhájenie“ toho, ako súd procesne postupoval (vrátane toho, ako rozhodol), a ako také nemôže byť od doterajšieho procesného postupu oddelené. Rozhodnutie je vyvrcholením procesného postupu súdu a samotné súdne rozhodnutie je najdôležitejším procesným úkonom súdu...Rozhodnutie odvolacieho súdu a jeho odôvodnenie je spôsobilým predmetom dovolacieho prieskumu pri tvrdenom porušení práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.»* (II. ÚS 120/2020).

14. Sťažovateľka nemá podľa ústavy, zákona o ústavnom súde a rozhodovacej činnosti ústavného súdu na výber, ktorý z ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany využije, ale je povinná postupovať od súdnej ochrany poskytovanej všeobecnými súdmi k súdnej ochrane, na ktorú je kompetentný ústavný súd. Toto „poradie“ sa nedá sťažovateľkou ovplyvniť a jeho vnútorná logika vychádza z toho, že aj všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí (čl. 142 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 1 CSP). Iba za predpokladu, že sťažovateľka vyčerpá všetky jej dostupné právne prostriedky súdnej a inej právnej ochrany svojho základného práva alebo slobody a pri ich uplatnení nie je úspešná, môže sa uchádzať o ochranu tohto základného práva alebo slobody sťažnosťou podanou ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017, I. ÚS 465/2019).

15. Ústavný súd vlastným šetrením zistil, že sťažovateľka proti namietanému rozsudku krajského súdu nepodala dovolanie, teda nevyužila všetky právne prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu jej základných práv a slobôd poskytuje. Sťažovateľka netvrdila, o to viac nepreukázala dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by umožňovali neprihliadať na nevyčerpanie dovolania (§ 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd z uvedených dôvodov ústavnú sťažnosť sťažovateľky podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti odmietol pre jej neprípustnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. februára 2023

Robert Šorl
predseda senátu